



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Plan działania na rok 2012

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

INFORMACJE O INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ					
Numer i nazwa Priorytetu	IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach		Województwo	Dolnośląskie	
Instytucja Pośrednicząca	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Departament Europejskiego Funduszu Społecznego				
Adres korespondencyjny	ul. Mazowiecka 17, 50-412 Wrocław				
Telefon	071	776-91-12	Faks	071	776-96-02
E-mail	sekretariat.efs@umwd.pl				
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej do kontaktów roboczych	Katarzyna Barycza Tel. 071 776 96 18 e-mail: katarzyna.barycza@umwd.pl				
Instytucja Pośrednicząca II stopnia	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy		Numer Działania lub Poddziałania		Poddziałanie 9.6.1 Poddziałanie 9.6.2 Poddziałanie 9.6.3
Adres korespondencyjny	al. Armii Krajowej 54, 50 – 541 Wrocław				
Telefon	071	397-42-00	Faks	071	397-42-00
E-mail	wroclaw.dwup@dwup.pl				
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej II stopnia do kontaktów roboczych	Ewa Wolińska – tel. 71 39 74 330; ewa.wolinska@dwup.pl Agnieszka Parys – tel. 71 39 74 335; agnieszka.parys@dwup.pl				

KARTA DZIAŁANIA 9.1

Poddziałanie 9.1.1

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	x	II kw.	III kw.	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty	x					
	Zamknięty						
Planowana alokacja	34 000 000,00 PLN- kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Poddziałania.						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1. tworzenie przedszkoli (w tym również uruchamianie innych form wychowania przedszkolnego ¹) w 30% gmin z terenu województwa o najniższym w skali regionu stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej, ² (1) IP umieści w Dokumentacji konkursowej listę gmin, które kwalifikują się do otrzymania wsparcia. 2. wsparcie istniejących przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego) w zakresie wygenerowania dodatkowych miejsc przedszkolnych, przyczyniające się do wzrostu całkowitej liczby miejsc w przedszkolach i/lub innych formach wychowania przedszkolnego podlegających pod jeden organ prowadzący i umiejscowionych na terenie danej gminy (2).						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu						
	1. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa dolnośląskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.						
	Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny na podstawie treści wniosku.				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1, 2
2. Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.							

¹ W rozumieniu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 161, poz. 1080 z późn. zm.)

² Metodologia pomiaru upowszechnienia edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat w gminie X Wskaźnik należy mierzyć jako relację liczby dzieci w wieku 3-5 lat w ośrodkach edukacji przedszkolnej do liczby dzieci w wieku 3-5 lat ogółem w danej gminie.

W= Liczba dzieci w wieku 3-5 lat, które uczestniczyły w różnych formach edukacji przedszkolnej (A)/Liczba dzieci w wieku 3-5 lat ogółem (B) x 100

Źródło danych:

- Wartość A – Bank Danych Lokalnych GUS, Tablice: Wybrane cechy w latach (www.stat.gov.pl):
- . Kategoria: wychowanie przedszkolne, grupa: przedszkola, podgrupa: dzieci według płci (przedszkola bez specjalnych oraz przedszkola specjalne; przyporządkowanie ogółem; dzieci od 3-6 lat ogółem- z uwagi na brak danych dot. grupy wiekowej 3-5 lat należy wygenerować dane dla grupy dzieci od 3-6 lat oraz dzieci 6- letnich i następnie pomniejszyć pierwszą z ww. o dzieci 6-letnie);
- Kategoria: wychowanie przedszkolne, grupa: przedszkola, podgrupa: dzieci w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych (dzieci od 3-6 lat ogółem – j.w.);
- Kategoria: wychowanie przedszkolne, grupa: punkty przedszkolne, podgrupa: dzieci według wieku (ogółem; 3, 4, 5 lat);
- Kategoria: wychowanie przedszkolne, grupa: zespoły wychowania przedszkolnego, podgrupa: dzieci według wieku (ogółem; 3, 4, 5 lat).
- Wartość B – Bank Danych Lokalnych GUS, Tablice: Wybrane cechy w latach (www.stat.gov.pl):
- Kategoria: ludność, grupa: stan ludności i ruch naturalny, podgrupa: ludność według pojedynczych roczników wieku i płci (3, 4, 5 lat).

	Uzasadnienie:	Zadaniem kryterium jest umożliwienie realizowania projektów przez większą liczbę projektodawców. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez IOK. Decyduje kolejność rejestracji wpływu wniosku w IOK. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną - Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski. W przypadku odrzucenia wniosku lub obydwu wniosków na etapie oceny formalnej lub merytorycznej i negatywnego wyniku ewentualnej procedury odwoławczej projektodawca ma prawo do ponownego złożenia kolejnego wniosku/kolejnych dwóch wniosków.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1, 2
3. Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.				
	Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1, 2
4. Projekt jest realizowany przez organ prowadzący przedszkole/inną formę wychowania przedszkolnego, jako lidera lub partnera projektu, który jest zobowiązany przedstawić deklarację zapewnienia funkcjonowania ośrodka przedszkolnego po zakończeniu realizacji projektu przez okres co najmniej równy z okresem realizacji projektu.				
	Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w celu zapewnienia trwałości produktów projektu po zakończeniu jego realizacji. We wniosku o dofinansowanie należy zamieścić deklarację organu prowadzącego o zapewnieniu funkcjonowania ośrodka przedszkolnego po zakończeniu finansowania z EFS, wskazującą m.in. planowane źródło pokrywania kosztów funkcjonowania ośrodka. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2
5. Projekt jest realizowany na obszarach wiejskich (rozumianych jako tereny położone poza granicami administracyjnymi miast – obszary gmin wiejskich oraz części wiejskie (leżące poza miastem) gmin miejsko – wiejskich).				
	Uzasadnienie:	Celem jest wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich. Na Dolnym Śląsku w wychowaniu przedszkolnym uczestniczyło 47 070 dzieci w wieku 3-5 lat, w tym na wsi 8 720 dzieci, co stanowi jedynie 18,5% ogółu dzieci. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
6. W przypadku wsparcia istniejących przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego) projektodawca może sfinansować w ramach działań merytorycznych projektu jedynie utworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc przedszkolnych .				
	Uzasadnienie:	Kryterium pozwoli na wybór projektów zakładających przede wszystkim zwiększenie uczestnictwa dzieci w edukacji przedszkolnej, poprzez uruchamianie dodatkowych naborów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	2
7. Działania w projekcie są skierowane do przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego), w których nie są i nie były realizowane projekty w Poddziałaniu 9.1.1 wyłonione w trybie konkursowym w latach 2008-2011.				
	Uzasadnienie:	Kryterium ma za zadanie wykluczyć sytuację, w której środki trafiają kilkakrotnie do tych samych przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	2

	form wychowania przedszkolnego). Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.		
	8. Średni koszt przypadający na przedszkole (w tym również inną formę wychowania przedszkolnego) w projekcie nie przekracza 250 000,00 PLN.		
Uzasadnienie:	Kryterium umożliwi wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczby placówek wychowania przedszkolnego z obszaru Dolnego Śląska. Ponadto wprowadzone kryterium pozwoli uzyskać optymalną efektywność kosztową przyjmowanych do realizacji projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1, 2
Kryteria strategiczne			
	1. W ramach grupy docelowej dzieci objętych projektem co najmniej 10 % będą stanowiły dzieci niepełnosprawne oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do ich specyficznych potrzeb.	WAGA	15 pkt.
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej dzieci niepełnosprawnych. Zgodnie z danymi GUS w Polsce liczba dzieci niepełnosprawnych, które w roku szkolnym 2009/2010 uczęszczały do przedszkoli, stanowi jedynie 0,94% wszystkich przedszkolaków. Dane GUS pokazują, iż w województwie dolnośląskim ok. 3% osób w wieku 0-14 lat stanowią dzieci niepełnosprawne. W związku z powyższym niezbędnym wydaje się być zwiększanie udziału dzieci niepełnosprawnych w edukacji przedszkolnej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1, 2
	2. Projekt jest komplementarny z inwestycjami zrealizowanymi bądź planowanymi do realizacji finansowanymi ze źródeł wspólnotowych innych niż Europejski Fundusz Społeczny.	WAGA	5 pkt.
Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w celu zapewnienia komplementarności operacji finansowanych ze źródeł wspólnotowych. Premię punktową za spełnienie przedmiotowego kryterium mogą otrzymać te wnioski o dofinansowanie, których wnioskodawcy wykażą komplementarność podejmowanych w projekcie z działaniami podejmowanymi w innym projekcie współfinansowanym ze środków wspólnotowych. Wnioskodawca powinien wskazać konkretne działania w obu projektach, które są względem siebie komplementarne, tytuł projektu który był lub będzie współfinansowany z innych niż EFS źródeł wspólnotowych oraz wskazać przedmiotowe źródło finansowania. W przypadku projektów indywidualnych bądź systemowych przesłanką do zapewnienia komplementarności z tymi projektami jest umieszczenie przedmiotowych projektów na liście projektów indywidualnych bądź w odpowiednim dokumencie planistyczno-operacyjnym (odpowiedniku Planu działania w PO KL). W przypadku projektów konkursowych, z którymi wniosek o dofinansowanie w ramach PO KL może być komplementarny, należy uznać, iż „inwestycja planowana do realizacji” opisana została w projekcie już złożonym, a więc nie ma możliwości, aby premię punktową otrzymał projekt, który zakłada komplementarność z projektem, który nie został jeszcze złożony w ramach danego konkursu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1, 2
	3. Projekt jest realizowany na obszarach wiejskich (rozumianych jako tereny położone poza granicami administracyjnymi miast – obszary gmin wiejskich oraz części wiejskie (leżące poza miastem) gmin miejsko – wiejskich).	WAGA	20 pkt.

	Uzasadnienie:	Celem jest wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich. W zajęciach przedszkolnych w województwie dolnośląskim uczestniczy tylko 59,4% dzieci w wieku 3-6 lat (w miastach - 75,2%, a na wsi - 39,0%). Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	2
--	---------------	---	---	---

Poddziałanie 9.1.2

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	x	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty	x					
	Zamknięty						
Planowana alokacja	22 000 000,00 PLN - kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Poddziałania.						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	<p>1. Programy rozwojowe¹ szkół i placówek² prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia (z wyłączeniem działań dotyczących indywidualizacji nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych)³(1), w szczególności obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodatkowe zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia (a) - doradztwo i opiekę pedagogiczno – psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu oświaty (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym) (b) - programy skierowane do dzieci i młodzieży, które znajdują się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego (przedwcześnie opuszczający system szkolnictwa) umożliwiające ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuację nauki (c) - dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych (d) - rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno - zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (szkolne ośrodki kariery) (e) - wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne (f) - wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania (g) 						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu						
	1. Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy						

¹ Programy rozwojowe szkół i placówek realizowane w Poddziałaniu 9.1.2 spełniają łącznie następujące cechy:

1. kompleksowo odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze danej szkoły/placówki oświatowej i jej uczniów (szkół/placówek oświatowych i ich uczniów);
2. kompleksowo i trwale przyczyniają się do jakościowych zmian w funkcjonowaniu szkoły/placówki oświatowej i/lub rozszerzenia oferty edukacyjnej danej szkoły/placówki oświatowej (szkół/placówek oświatowych);
3. zawierają określone cele, rezultaty i działania już na etapie aplikowania;
4. działania określone w programie rozwojowym przyczyniają się do rozwoju kompetencji kluczowych określonych w *Zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE)* i stanowią co najmniej 70% ogółu działań merytorycznych podejmowanych w projekcie;
5. zawierają elementy zgodne z polityką edukacyjną państwa i województwa.

² Placówki w rozumieniu art. 2 ust 3, 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 j.t. z późn. zm.)

³ Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych wynika z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17.

konkursowej.			
Uzasadnienie:	Zadaniem kryterium jest umożliwienie realizowania projektów przez większą liczbę projektodawców. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez IOK. Decyduje kolejność rejestracji wpływu wniosku w IOK. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną - Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski. W przypadku odrzucenia wniosku lub obydwu wniosków na etapie oceny formalnej lub merytorycznej i negatywnego wyniku ewentualnej procedury odwoławczej projektodawca ma prawo do ponownego złożenia kolejnego wniosku/kolejnych dwóch wniosków.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
2. Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.			
Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
3. Program rozwojowy kompleksowo i trwale przyczynia się do jakościowych zmian w funkcjonowaniu szkoły/placówki oświatowej. Tworzenie i realizacja programu rozwojowego oraz jego trwałe efekty – w zależności od zdiagnozowanych potrzeb oraz kierunków polityki edukacyjnej mogą dotyczyć dwóch kierunków: <ul style="list-style-type: none"> - podniesienia jakości i atrakcyjności dotychczasowej oferty lub/i - poszerzenia oferty edukacyjnej w celu jej dostosowania do potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy. 			
Uzasadnienie:	Programy rozwojowe w sposób kompleksowy i trwały powinny przyczyniać się do rozwoju danej szkoły/placówki oświatowej oraz odpowiadać zdiagnozowanym potrzebom dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym. Programy rozwojowe powinny być tworzone z myślą o konkretnej szkole lub placówce oświatowej. Planowane działania powinny wpisywać się w programy rozwojowe danych szkół/placówek w taki sposób, by były wsparciem odpowiadającym potrzebom szkoły/placówki oraz by były komplementarne w stosunku do istniejących już programów rozwojowych. Program rozwojowy szkoły lub placówki oświatowej powinien zawierać w sobie takie elementy, które są zgodne z polityką danej szkoły, z określonymi kierunkami jej rozwoju oraz z uzasadnionymi potrzebami. Trwała zmiana w funkcjonowaniu szkoły/placówki to, zatem nie ta, która jest widoczna tylko przez cykl życia projektu, a taka która w sposób trwały wpłynie na zmianę w funkcjonowaniu szkoły/placówki. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
4. Projekt realizowany przez projektodawcę będącego organem prowadzącym daną szkołę/placówkę oświatową lub w partnerstwie z organem je prowadzącym.			
Uzasadnienie:	Organ prowadzący daną szkołę/placówkę musi wyrazić zgodę na realizację projektów współfinansowanych z funduszy unijnych. Ponadto w niewielkiej liczbie szkół/placówek oświatowych istnieje obsługa finansowo - księgową, która na ogół prowadzona jest przez	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1

		odrębną komórkę organizacyjną, np. zespół ds. obsługi placówek oświatowych. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.		
	5. Projekt zakłada realizację co najmniej dwóch elementów programu rozwojowego każdej szkoły/placówki oświatowej objętej projektem, spośród elementów programów rozwojowych wskazanych w <i>Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL</i> .			
	Uzasadnienie:	<i>Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL</i> wskazuje jeden typ projektu w ramach Poddziałania 9.1.2, który dotyczy realizacji programów rozwojowych szkół i placówek oświatowych. W ramach tego typu mogą być realizowane różne elementy programu rozwojowego. Kryterium dostępu ma na celu wymaganie od beneficjentów realizacji wsparcia obejmującego więcej niż jeden element programu rozwojowego spośród elementów wymienionych w SzOP PO KL. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	6. Projekt zakłada realizację programów rozwojowych wyłącznie w szkołach/szkole i/lub placówkach oświatowych zlokalizowanych na obszarach wiejskich (rozumianych jako tereny położone poza granicami administracyjnymi miast – obszary gmin wiejskich oraz części wiejskie (leżące poza miastem) gmin miejsko – wiejskich).			
	Uzasadnienie:	Z uwagi na mniejszy dostęp do oferty pozaszkolnej i pozalekcyjnej uczniów z obszarów wiejskich oraz dążenie do realizacji celu szczegółowego 1 <i>Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi</i> dla IX Priorytetu PO KL. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	7. Projekt jest skierowany do szkół i/lub placówek oświatowych z województwa dolnośląskiego, które nie były, nie są i nie będą objęte wsparciem w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 9.1.2 w trybie systemowym (kryterium nie dotyczy projektów realizowanych w ramach indywidualizacji nauczania klas I-III) oraz wyróżnionych w trybie konkursowym w latach 2008-2011.			
	Uzasadnienie:	Kryterium ma za zadanie wykluczyć sytuację, w której środki trafiają kilkakrotnie do szkół/placówek prowadzonych przez te same organy. Projekty mogą być realizowane przez organ prowadzący, który dotychczas uzyskał wsparcie w ramach konkursów realizowanych w Poddziałaniu 9.1.2, jednakże bieżącymi działaniami mogą zostać objęte wyłącznie szkoły/placówki oświatowe, które nie uzyskały wsparcia w ramach realizowanych projektów konkursowych w latach 2008-2011. Kryterium wprowadzono w celu wsparcia tych szkół i placówek oświatowych, które nie były i nie będą objęte projektami systemowymi realizowanymi w ramach Poddziałania 9.1.2 – nie dotyczy projektów realizowanych w ramach indywidualizacji nauczania klas I-III. Kryterium umożliwi skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczbie szkół i placówek oświatowych z obszaru Dolnego Śląska. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz wykazu szkół objętych projektem systemowym.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	8. Średni koszt przypadający na jedną szkołę/placówkę oświatową uczestniczącą w projekcie nie przekracza 90 000,00 PLN.			
	Uzasadnienie:	Kryterium umożliwi skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczbie szkół i placówek oświatowych z obszaru Dolnego Śląska. Ponadto wprowadzone kryterium pozwoli uzyskać optymalną efektywność kosztową przyjmowanych do realizacji projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
Kryteria strategiczne				

	<p>1. Projekt uwzględni potrzeby placówek kształcenia specjalnego i ich uczniów .</p>	<p>WAGA</p>	<p>10 pkt.</p>
	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Instytucja Pośrednicząca przychyliła się do rekomendacji Instytucji Zarządzającej wynikającej z <i>Ewaluacji działań skierowanych na rzecz systemu kształcenia i szkolenia w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego</i>, zgodnie z którą preferowane powinny być projekty uwzględniające potrzeby placówek kształcenia specjalnego. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie, wymagającą stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, dostosowanej do potrzeb i możliwości tych uczniów. System edukacji jest podstawowym narzędziem rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (ponad 30% niepełnosprawnych Dolnoślązaków posiada wykształcenie podstawowe i niższe). W celu ułatwienia uczniom niepełnosprawnym dostępu do edukacji oraz zwiększenia ich szans na zdobycie dalszego wykształcenia, wspiera się ich udział w głównym nurcie szkolnictwa. Ponadto wyniki badań przeprowadzonych w ramach Kryterium zostaną zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu</p>	<p>Stosuje się do typu/typów operacji (nr)</p>	<p>1</p>
	<p>2. Projekt uwzględni potrzeby uczniów zdolnych i kierunkuje wsparcie na ich potrzeby.</p>	<p>WAGA</p>	<p>10 pkt.</p>
	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Wyniki badań przeprowadzonych w ramach Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów (PISA) przez OECD pokazały, iż w Polsce jest stosunkowo mały procent uczniów osiągających najlepsze wyniki w badanych dziedzinach w porównaniu z innymi krajami, które wzięły udział w badaniu. Badania dowiodły również, iż dobrzy i bardzo dobrzy uczniowie radzą sobie gorzej niż uczniowie w innych krajach, co też pozwala wysunąć wniosek, że polska szkoła nie pracuje na szerszą skalę z uczniami zdolnymi i bardzo zdolnymi. W związku z powyższym premiiowane będą projekty wspierające uczniów zdolnych rozumianych jako uczniów obdarzonych wysoką inteligencją ogólną, wyróżniających się osiągnięciami twórczymi, wyobraźnią, wybitnymi zdolnościami specjalnymi, łatwością uczenia się, szerokimi zainteresowaniami oraz pracowitością. Odznacza się on szczególnymi cechami intelektualnymi, umiejętnościami oraz specjalnymi cechami charakteru. Doświadczenie szkolne jednakże pokazuje, że uczniowie zdolni nie zawsze wykorzystują swoje zdolności w nauce. Określenie zapotrzebowania na rozwój edukacji na różnych poziomach w regionie zostało określone przez Departament Rozwoju Regionalnego UMWD w ramach projektu <i>Analiza systemu edukacji w świetle zmian demograficznych i społecznych regionu</i>, która wskazuje na potrzebę kierowania wsparcia na podjęcie działań mających na celu poprawę efektów kształcenia we wszystkich typach szkół w województwie (wyniki wszystkich egzaminów zewnętrznych w 2010 r. były poniżej średniej krajowej i pogorszyły się w stosunku do 2002 r.), Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu</p>	<p>Stosuje się do typu/typów operacji (nr)</p>	<p>1</p>
	<p>3. Projekt wspiera szkołę/placówkę oświatową, w ramach której zostanie zapewnione funkcjonowanie szkolnego ośrodka kariery. Organ prowadzący szkołę/placówkę oświatową jest zobowiązany przedstawić deklarację zapewnienia funkcjonowania szkolnego ośrodka kariery po zakończeniu realizacji projektu przez okres co najmniej równy z okresem realizacji projektu. Kryterium nie dotyczy szkół podstawowych. SzOK</p>	<p>WAGA</p>	<p>5 pkt.</p>

	powinny być tworzone zgodnie z informacjami zawartymi w uzasadnieniu.			
Uzasadnienie:	Preferowanie projektów przyczyniających się do kształtowania u młodzieży świadomości, jaki jest wpływ potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy na wybór ścieżki kariery. Szkolny ośrodek kariery będzie uwzględniał w swojej działalności uwarunkowania lokalnego i regionalnego rynku pracy poprzez włączanie w działalność ośrodka lokalnych pracodawców oraz będzie rozpoznawać lokalne branże. Ośrodek będzie również ukierunkowywał uczniów na kształcenie w zakresie nauk przyrodniczych, matematycznych oraz technicznych. Upowszechnienie usług poradnictwa w zakresie kariery edukacyjnej i zawodowej dotyczy zwłaszcza uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów zdolnych. Szkolny ośrodek kariery będzie ogólnodostępny dla uczniów w godzinach funkcjonowania szkoły/placówki oświatowej, co najmniej dwa razy w tygodniu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1	
	4. Projekt obejmuje realizację dodatkowych zajęć (pozaekcyjnych i pozaszkolnych) dla uczniów ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych w zakresie łącznie: ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych.	WAGA	10 pkt.	
Uzasadnienie:	Preferowanie projektów przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych. Ponadto wskazany zakres kompetencji kluczowych jest zgodny z potrzebami regionu wykazanymi w <i>Badaniu ewaluacyjnym ex-ante dotyczącym oceny zapotrzebowania gospodarki na absolwentów szkół wyższych kierunków matematycznych, przyrodniczych i technicznych</i> . Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1	
	5. Projekt obejmuje dodatkowe zajęcia (pozaekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich zgodnie z opisem zawartym w <i>Zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE)</i> .	WAGA	5 pkt.	
Uzasadnienie:	Preferowanie projektów przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych. Kompetencje społeczne i obywatelskie są to kompetencje osobowe, interpersonalne i międzykulturowe obejmujące pełny zakres zachowań przygotowujących osoby do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, szczególnie w społeczeństwach charakteryzujących się coraz większą różnorodnością, a także rozwiązywania konfliktów w razie potrzeby. Kompetencje obywatelskie przygotowują osoby do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim w oparciu o znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz poczucie się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1	

LP. Konkursu:	A.2	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	<input checked="" type="checkbox"/>	II kw.	<input type="checkbox"/>	III kw.	<input type="checkbox"/>	IV kw.	<input type="checkbox"/>
Typ konkursu	Otwarty	<input type="checkbox"/>								
	Zamknięty	<input checked="" type="checkbox"/>								
Planowana alokacja	5 600 000,00 PLN - kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Poddziałania.									

<p>Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu</p>	<p>1. Programy rozwojowe¹ szkół i placówek² prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia (z wyłączeniem działań dotyczących indywidualizacji nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych)³(1), w szczególności obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodatkowe zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia (a) - doradztwo i opiekę pedagogiczno – psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu oświaty (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym) (b) - programy skierowane do dzieci i młodzieży, które znajdują się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego (przedwcześnie opuszczający system szkolnictwa) umożliwiające ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuację nauki(c) - dodatkowe zajęcia (pozaekscyplinarne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych(d) - rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno - zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (szkolne ośrodki kariery)(e) - wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne (f) - wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania (g) 			
<p>Szczegółowe kryteria wyboru projektów</p>	<p>Kryteria dostępu</p>			
	<p>1. Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu.</p>			
	<p>Uzasadnienie:</p>	<p>Zadaniem kryterium jest umożliwienie realizowania projektów przez większą liczbę projektodawców. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez IOK. Decyduje kolejność rejestracji wpływu wniosku w IOK. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną - Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski.</p>	<p>Stosuje się do typu/typów operacji (nr)</p>	<p>1</p>
<p>2. Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.</p>				
<p>Uzasadnienie:</p>	<p>Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli</p>		<p>Stosuje się</p>	<p>1</p>

¹ Programy rozwojowe szkół i placówek realizowane w Poddziałaniu 9.1.2 spełniają łącznie następujące cechy:

1. kompleksowo odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze danej szkoły/placówki oświatowej i jej uczniów (szkół/placówek oświatowych i ich uczniów);
2. kompleksowo i trwale przyczyniają się do jakościowych zmian w funkcjonowaniu szkoły/placówki oświatowej i/lub rozszerzenia oferty edukacyjnej danej szkoły/placówki oświatowej (szkół/placówek oświatowych);
3. zawierają określone cele, rezultaty i działania już na etapie aplikowania;
4. działania określone w programie rozwojowym przyczyniają się do rozwoju kompetencji kluczowych określonych w *Zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE)* i stanowią co najmniej 70% ogółu działań merytorycznych podejmowanych w projekcie;
5. zawierają elementy zgodne z polityką edukacyjną państwa i województwa.

² Placówki w rozumieniu art. 2 ust 3, 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 j.t. z późn. zm.)

³ Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych wynika z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17.

		projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	do typu/typów operacji (nr)	
	3. Program rozwojowy kompleksowo i trwale przyczynia się do jakościowych zmian w funkcjonowaniu szkoły/placówki oświatowej. Tworzenie i realizacja programu rozwojowego oraz jego trwałe efekty – w zależności od zdiagnozowanych potrzeb oraz kierunków polityki edukacyjnej mogą dotyczyć dwóch kierunków: <ul style="list-style-type: none"> - podniesienia jakości i atrakcyjności dotychczasowej oferty lub/i - poszerzenia oferty edukacyjnej w celu jej dostosowania do potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy. 			
	Uzasadnienie:	Programy rozwojowe w sposób kompleksowy i trwały powinny przyczyniać się do rozwoju danej szkoły/placówki oświatowej oraz odpowiadać zdiagnozowanym potrzebom dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym. Programy rozwojowe powinny być tworzone z myślą o konkretnej szkole lub placówce oświatowej. Planowane działania powinny wpisywać się w programy rozwojowe danych szkół/placówek w taki sposób, by były wsparciem odpowiadającym potrzebom szkoły/placówki oraz by były komplementarne w stosunku do istniejących już programów rozwojowych. Program rozwojowy szkoły lub placówki oświatowej powinien zawierać w sobie takie elementy, które są zgodne z polityką danej szkoły, z określonymi kierunkami jej rozwoju oraz z uzasadnionymi potrzebami. Trwała zmiana w funkcjonowaniu szkoły/placówki to, zatem nie ta, która jest widoczna tylko przez cykl życia projektu, a taka która w sposób trwały wpłynie na zmianę w funkcjonowaniu szkoły/placówki. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	4. Projekt realizowany przez projektodawcę będącego organem prowadzącym daną szkołę/placówkę oświatową lub w partnerstwie z organem je prowadzącym.			
	Uzasadnienie:	Organ prowadzący daną szkołę/placówkę musi wyrazić zgodę na realizację projektów współfinansowanych z funduszy unijnych. Ponadto w niewielkiej liczbie szkół/placówek oświatowych istnieje obsługa finansowo - księgową, która na ogół prowadzona jest przez odrębną komórkę organizacyjną, np. zespół ds. obsługi placówek oświatowych. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	5. Projekt zakłada realizację co najmniej dwóch elementów programu rozwojowego każdej szkoły/placówki oświatowej objętej projektem, spośród elementów programów rozwojowych wskazanych w <i>Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL</i> .			
	Uzasadnienie:	<i>Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL</i> wskazuje jeden typ projektu w ramach Podziałania 9.1.2, który dotyczy realizacji programów rozwojowych szkół i placówek oświatowych. W ramach tego typu mogą być realizowane różne elementy programu rozwojowego. Kryterium dostępu ma na celu wymaganie od beneficjentów realizacji wsparcia obejmującego więcej niż jeden element programu rozwojowego spośród elementów wymienionych w SzOP PO KL. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	6. Projekt jest skierowany do szkół i/lub placówek oświatowych z województwa dolnośląskiego, które nie były, nie są i nie będą objęte wsparciem w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 9.1.2 w trybie systemowym (kryterium nie dotyczy projektów realizowanych w ramach indywidualizacji nauczania klas I-III) oraz wyłonionych w trybie konkursowym w latach 2008-2011.			
	Uzasadnienie:	Kryterium ma za zadanie wykluczyć sytuację, w której środki trafiają kilkakrotnie do szkół/placówek prowadzonych przez te same organy. Projekty mogą	Stosuje się do typu/typów	1

		być realizowane przez organ prowadzący, który dotychczas uzyskał wsparcie w ramach konkursów realizowanych w Poddziałaniu 9.1.2, jednakże bieżącymi działaniami mogą zostać objęte wyłącznie szkoły/placówki oświatowe, które nie uzyskały wsparcia w ramach realizowanych projektów konkursowych w latach 2008-2011. Kryterium wprowadzono w celu wsparcia tych szkół i placówek oświatowych, które nie były i nie będą objęte projektami systemowymi realizowanymi w ramach Poddziałania 9.1.2 – nie dotyczy projektów realizowanych w ramach indywidualizacji nauczania klas I-III. Kryterium umożliwi skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczbie szkół i placówek oświatowych z obszaru Dolnego Śląska. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz wykazu szkół objętych projektem systemowym.	operacji (nr)	
7. Średni koszt przypadający na jedną szkołę/placówkę oświatową uczestniczącą w projekcie nie przekracza 90 000,00 PLN.				
Uzasadnienie:		Kryterium umożliwi skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczbie szkół i placówek oświatowych z obszaru Dolnego Śląska ponadto wprowadzone kryterium pozwoli uzyskać optymalną efektywność kosztową przyjmowanych do realizacji projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
Kryteria strategiczne				
1. Projekt uwzględnia potrzeby placówek kształcenia specjalnego i ich uczniów .			WAGA	10 pkt.
Uzasadnienie:		Instytucja Pośrednicząca przychyliła się do rekomendacji Instytucji Zarządzającej wynikającej z <i>Ewaluacji działań skierowanych na rzecz systemu kształcenia i szkolenia w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego</i> , zgodnie z którą preferowane powinny być projekty uwzględniające potrzeby placówek kształcenia specjalnego. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie, wymagającą stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, dostosowanej do potrzeb i możliwości tych uczniów. System edukacji jest podstawowym narzędziem rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (ponad 30% niepełnosprawnych Dolnoślązaków posiada wykształcenie podstawowe i niższe). W celu ułatwienia uczniom niepełnosprawnym dostępu do edukacji oraz zwiększenia ich szans na zdobycie dalszego wykształcenia, wspiera się ich udział w głównym nurcie szkolnictwa. Ponadto wyniki badań przeprowadzonych w ramach Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
2. Projekt uwzględnia potrzeby uczniów zdolnych i kierunkuje wsparcie na ich potrzeby.			WAGA	10 pkt.
Uzasadnienie:		Wyniki badań przeprowadzonych w ramach Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów (PISA) przez OECD pokazały, iż w Polsce jest stosunkowo mały procent uczniów osiągających najlepsze wyniki w badanych dziedzinach w porównaniu z innymi krajami, które wzięły udział w badaniu. Badania dowiodły również, iż dobrzy i bardzo dobrzy uczniowie radzą sobie gorzej niż uczniowie w innych krajach, co też pozwala wysunąć wniosek, że polska szkoła nie pracuje na szerszą skalę z uczniami zdolnymi i bardzo zdolnymi. W związku z powyższym premiiowane będą projekty wspierające uczniów zdolnych rozumianych jako uczniów obdarzonych wysoką inteligencją ogólną, wyróżniających się osiągnięciami twórczymi,	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1

		wyobraźnią, wybitnymi zdolnościami specjalnymi, łatwością uczenia się, szerokimi zainteresowaniami oraz pracowitością. Odznacza się on szczególnymi cechami intelektualnymi, umiejętnościami oraz specjalnymi cechami charakteru. Doświadczenie szkolne jednakże pokazuje, że uczniowie zdolni nie zawsze wykorzystują swoje zdolności w nauce. Określenie zapotrzebowania na rozwój edukacji na różnych poziomach w regionie zostało określone przez Departament Rozwoju Regionalnego UMWD w ramach projektu <i>Analiza systemu edukacji w świetle zmian demograficznych i społecznych regionu</i> , która wskazuje na potrzebę kierowania wsparcia na podjęcie działań mających na celu poprawę efektów kształcenia we wszystkich typach szkół w województwie (wyniki wszystkich egzaminów zewnętrznych w 2010 r. były poniżej średniej krajowej i pogorszyły się w stosunku do 2002 r.), Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu		
	3.	Projekt wspiera szkołę/placówkę oświatową, w ramach której zostanie zapewnione funkcjonowanie szkolnego ośrodka kariery. Organ prowadzący szkołę/placówkę oświatową jest zobowiązany przedstawić deklarację zapewnienia funkcjonowania szkolnego ośrodka kariery po zakończeniu realizacji projektu przez okres co najmniej równy z okresem realizacji projektu. Kryterium nie dotyczy szkół podstawowych. SzOK powinny być tworzone zgodnie z informacjami zawartymi w uzasadnieniu.	WAGA	5 pkt.
	Uzasadnienie:	Preferowanie projektów przyczyniających się do kształtowania u młodzieży świadomości, jaki jest wpływ potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy na wybór ścieżki kariery. Szkolny ośrodek kariery będzie uwzględniał w swojej działalności uwarunkowania lokalnego i regionalnego rynku pracy poprzez włączanie w działalność ośrodka lokalnych pracodawców oraz będzie rozpoznawać lokalne branże. Ośrodek będzie również ukierunkowywał uczniów na kształcenie w zakresie nauk przyrodniczych, matematycznych oraz technicznych. Upowszechnienie usług poradnictwa w zakresie kariery edukacyjnej i zawodowej dotyczy zwłaszcza uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów zdolnych. Szkolny ośrodek kariery będzie ogólnodostępny dla uczniów w godzinach funkcjonowania szkoły/placówki oświatowej, co najmniej dwa razy w tygodniu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	4.	Projekt obejmuje realizację dodatkowych zajęć (pozaekcyjnych i pozaszkolnych) dla uczniów ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych w zakresie łącznie: ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo –matematycznych.	WAGA	10 pkt.
	Uzasadnienie:	Preferowanie projektów przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych. Ponadto wskazany zakres kompetencji kluczowych jest zgodny z potrzebami regionu wykazanymi w <i>Badaniu ewaluacyjnym ex-ante dotyczącym oceny zapotrzebowania gospodarki na absolwentów szkół wyższych kierunków matematycznych, przyrodniczych i technicznych</i> . Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	5.	Projekt zakłada realizację programów rozwojowych wyłącznie w szkołach/szkole i/lub placówkach oświatowych zlokalizowanych na obszarach wiejskich (rozumianych jako tereny położone poza granicami administracyjnymi miast – obszary gmin wiejskich oraz części wiejskie (leżące poza miastem) gmin miejsko – wiejskich).	WAGA	5 pkt.
	Uzasadnienie:	Z uwagi na mniejszy dostęp do oferty pozaszkolnej i pozalekcyjnej uczniów z obszarów wiejskich oraz dążenie do realizacji celu szczegółowego 1 <i>Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi</i> dla IX Priorytetu PO KL. Kryterium zostanie	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	-	
Beneficjent systemowy	251 organów prowadzących szkoły podstawowe	
Okres realizacji projektu	2010 - 2013	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2011 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
19 054 740 PLN (2 858 211 PLN)	18 660 480 PLN (2 799 072 PLN)	39 693 983 PLN (5 954 097 PLN)

KARTA PODDZIAŁANIA 9.1.3

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	POKL.09.01.03-02-001/08-02 Dolnośląski Program Stypendialny – Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów uzdolnionych	
Beneficjent systemowy	Województwo Dolnośląskie, Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego -	
Okres realizacji projektu	04.2008 - 06.2015	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2011 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
3 684 160 PLN (552 323 PLN)	1 462 498 PLN (219 374 PLN)	8 051 749 PLN (1 207 762 PLN)

KARTA DZIAŁANIA 9.2

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM

Nr umowy z KSI i tytuł projektu	POKL.09.02.00-02-001/10-01 Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II	
Beneficjent systemowy	Województwo Dolnośląskie, Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego	
Okres realizacji projektu	01.2011 – 09.2014	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2011 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
22 430 346 PLN (3 370 235 PLN)	35 599 784 PLN (5 339 968 PLN)	104 599 910 PLN (15 689 987 PLN)
Rezultaty planowane do osiągnięcia w ramach projektu		
Rezultaty twarde zmienione w następującym zakresie:		
ogółem w projekcie		
Było:	Jest:	
- współpraca 250 szkół z przedsiębiorstwami/ pracodawcami (29 305 staży/praktyk uczniów 7 branż), 341 projektów zawodoznawczych, 16 targów pracy, 116 for, 1510 wycieczek zawodoznawczych;	- współpraca 250 szkół z przedsiębiorstwami/ pracodawcami (29 305 staży/praktyk uczniów 7 branż), 341 projektów zawodoznawczych, 12 targów pracy, 122 for, 1510 wycieczek zawodoznawczych;	

KARTA DZIAŁANIA 9.4

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	<input checked="" type="checkbox"/>	II kw.	<input type="checkbox"/>	III kw.	<input type="checkbox"/>	IV kw.	<input type="checkbox"/>
Typ konkursu		Otwarty		<input checked="" type="checkbox"/>						
		Zamknięty		<input type="checkbox"/>						
Planowana alokacja	6 674 800,00 PLN - kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Działania.									
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1. studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące oraz inne formy podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli w zakresie zgodnym z lokalną i regionalną polityką edukacyjną (w tym przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć)(1)									
	2. studia podyplomowe, kursy i szkolenia oraz inne formy podwyższania kwalifikacji pracowników placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu(2)									
	3. studia wyższe oraz kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli zainteresowanych podwyższeniem lub uzupełnieniem posiadanego wykształcenia (3)									
	4. studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli i pracowników administracji oświatowej w zakresie organizacji, zarządzania, finansowania oraz monitoringu działalności oświatowej (4)									
	5. programy przekwalifikowania nauczycieli szkolnych w związku ze zmieniającą się sytuacją									

demograficzną (niż szkolny) w kierunku kształcenia ustawicznego (osób dorosłych) (5)				
Kryteria dostępu				
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	1. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa dolnośląskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
	Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,4,5
	2. Projekt zakłada doskonalenie nauczycieli w krótkich formach trwających, co najmniej 40 godzin szkoleniowych - przewidzianych dla każdego uczestnika projektu dla pojedynczego szkoleniach/kursach/podnoszących kwalifikacje (z wyłączeniem studiów podyplomowych, studiów wyższych oraz programów przekwalifikowywania nauczycieli szkolnych trwających dłużej niż 1 rok).			
	Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w celu umożliwienia jak największej liczbie nauczycieli z obszaru Dolnego Śląska skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,4,5
	3. Grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie nauczyciele zatrudnieni w szkołach na obszarach wiejskich, z terenu województwa dolnośląskiego.			
	Uzasadnienie:	Kryterium uwzględnia potrzeby modernizacji szkolnictwa na terenach wiejskich w województwie dolnośląskim oraz dążenie do realizacji celu szczegółowego 4 <i>Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich</i> dla IX Priorytetu PO KL. Obszary wiejskie należy rozumieć zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego. Według GUS, obszarami wiejskimi są tereny położone poza granicami administracyjnymi miast - obszary gmin wiejskich oraz część wiejska (leżąca poza miastem) gminy miejsko - wiejskiej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,4,5
	4. Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.			
	Uzasadnienie:	Zadaniem kryterium jest umożliwienie realizowania projektów przez większą liczbę projektodawców. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez IOK. Decyduje kolejność rejestracji wpływu wniosku w IOK. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosku przez jednego projektodawcę – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną - Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski. W przypadku odrzucenia wniosku lub obydwu wniosków na etapie oceny formalnej lub merytorycznej i negatywnego wyniku ewentualnej procedury odwoławczej projektodawca ma prawo do ponownego złożenia kolejnego wniosku/kolejnych dwóch wniosków.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,4,5
	5. Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.			
	Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli	Stosuje się	1,2,3,4,5

	projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	do typu/typów operacji (nr)	
6.	Projekt jest skierowany do nauczycieli (zatrudnionych w szkołach na obszarach wiejskich z województwa dolnośląskiego), którzy nie byli, nie są i nie będą objęci projektami realizowanymi w Działaniu 9.4 w trybie systemowym oraz konkursowym w latach 2008-2011.	obszarach wiejskich z wsparciem w ramach wyłonionych w trybie	
Uzasadnienie:	Kryterium ma za zadanie wykluczyć sytuację, w której środki są przeznaczane kilkakrotnie na wsparcie jednego nauczyciela. Uczestnikami projektu mogą zostać wyłącznie nauczyciele, którzy nie uzyskali wsparcia w ramach projektów systemowych realizowanych w ramach Działania 9.4 oraz projektów konkursowych w latach 2008-2011. Kryterium umożliwi skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczbie nauczycieli z obszaru Dolnego Śląska. Obszary wiejskie należy rozumieć zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego. Według GUS, obszarami wiejskimi są tereny położone poza granicami administracyjnymi miast - obszary gmin wiejskich oraz część wiejska (leżąca poza miastem) gminy miejsko - wiejskiej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,4,5
7.	Średni koszt przypadający na jednego uczestnika projektu nie przekracza 3 000,00 PLN.		
Uzasadnienie:	Kryterium umożliwi skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczbie nauczycieli z Dolnego Śląska. Ponadto wprowadzone kryterium pozwoli uzyskać optymalną efektywność kosztową przyjmowanych do realizacji projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,4,5
Kryteria strategiczne			
1.	Projekt zakłada przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć z języków obcych.	WAGA	5 pkt.
Uzasadnienie:	Kryterium uwzględnia potrzeby modernizacji szkolnictwa na terenach wiejskich w województwie dolnośląskim oraz dążenie do realizacji celu szczegółowego 4 <i>Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich</i> dla IX Priorytetu PO KL. Ponadto kryterium przyczyni się do wzmocnienia kadry pedagogicznej w zakresie znajomości języków obcych, co może pozytywnie wpłynąć na rozszerzenie działalności szkoły dotyczącej nawiązywania współpracy ponadnarodowej i wymiany doświadczeń między szkołami zlokalizowanymi w innych krajach. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,5
2.	Projekt zakłada podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej w zakresie edukacji przedszkolnej i/lub w zakresie edukacji zintegrowanej klas I-III szkół podstawowych.	WAGA	15 pkt.
Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w celu zapewnienia wzajemnej komplementarności wsparcia realizowanego w ramach Priorytetu IX. Mając na uwadze tworzenie nowych przedszkoli/innych form edukacji przedszkolnej oraz wspieranie już istniejących oraz wdrożenie projektów systemowych Indywidualizacji nauczania, przez co należy rozumieć tworzenie nowych miejsc pracy, konieczne jest wsparcie nauczycieli w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu realizowanych zajęć oraz poszerzenia już posiadanej przez nich wiedzy. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3

	3. Projekt zakłada przygotowanie uczestników w zakresie prowadzenia zajęć oraz zaspokojenia specyficznych potrzeb i trudności osób niepełnosprawnych.		WAGA	10 pkt.
	Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w celu przygotowania uczestników do prowadzenia zajęć oraz zaspokojenia niezbędnych potrzeb dzieci/uczniów/osób dorosłych niepełnosprawnych. Istnieją bowiem szkoły, w których nie ma osób przygotowanych do pracy z osobami niepełnosprawnymi. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,5
	4. Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 30% osoby w wieku od 50 do 64 roku życia oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.		WAGA	10 pkt.
	Uzasadnienie:	Wsparcie kierowane do osób w wieku powyżej 50 roku życia wpisuje się w ramy rządowego programu „Solidarność pokoleń” i ma zapobiegać przedwczesnemu wychodzeniu z rynku pracy. Projekty spełniające kryterium przyczynią się również do wydłużenia aktywności zawodowej nauczycieli, którzy w związku ze zmieniającą się sytuacją demograficzną mają kłopoty ze znalezieniem nowej pracy. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2,3,4,5

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2012 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZIANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM				
Planowany tytuł projektu	Podniesienie kompetencji nauczycieli z obszarów wiejskich Dolnego Śląska w zakresie innowacyjnych metod nauczania w obszarach ICT i nauk matematyczno -przyrodniczych			
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt				
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	– studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące oraz inne formy podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli w zakresie zgodnym z lokalną i regionalną polityką edukacyjną (w tym przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć) (1)			
Beneficjent systemowy	Samorząd Województwa Dolnośląskiego/ Wydział Edukacji i Nauki UMWD			
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK			Beneficjent systemowy wraz z realizatorem części działań Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu (jednostka organizacyjna SWD) realizuje komplementarny projekt systemowy w ramach Priorytetu IX POKL, Poddziałanie 9.1.2 - „Dolnośląska szkoła liderem pro jakościowych zmian w polskim systemie edukacji”, w ramach którego 250 szkół wdraża szkolne programy rozwojowe. 112 szkół spośród w/w uczestniczy również w projekcie „Dolnośląska e-szkoła” a 118 szkół, uczestniczyło w projekcie „Pracownia przyrodnicza w każdej gminie” (projekty realizowane w ramach RPO WD). Dzięki RPO WD wszystkie szkoły uzyskały dostęp do platformy edukacyjnej, 112 szkół otrzyma sprzęt komputerowy i multimedialny, a 118 szkół podstawowych wyposażono w nowoczesne pracownie przyrodnicze. W projekcie kluczowym RPO WD „Pracownia przyrodnicza w każdej gminie” Samorząd Województwa Dolnośląskiego w partnerstwie ze 118 gminami zakładał służebność tych pracowni dla 5 do 6 szkół gminnych. W ramach komplementarnego z ww. projektem, systemowego projektu „ Szkolenie nauczycieli w zakresie rozwijania
	NIE	<input checked="" type="checkbox"/>	Jeżeli NIE – należy uzasadnić	

kompetencji kluczowych uczniów” POKL. Działanie 9.4, przygotowano grupę 120 nauczycieli przyrodników ze 118 szkół, które otrzymały pracownie przyrodniczego do innowacyjnego nauczania w tym m.in. do prowadzenia eksperymentów, doświadczeń. Wsparcie nie dotyczyło nauczycieli przyrodników z pozostałych szkół podstawowych w w/w. 118 gminach. Istnieje konieczność udzielenia wsparcia nauczycielom przyrodnikom pozostałych szkół gminnych, w celu optymalnego wykorzystania zasobów dydaktycznych i merytorycznych pracowni przyrodniczych. Niezwykle istotne jest systemowe podniesienie kwalifikacji nauczycieli poprzez merytoryczne, metodyczne przygotowanie ich do stosowania eksperymentu, metod innowacyjnych i ICT w nauczaniu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i ICT, aby w codziennej praktyce szkolnej i pozalekcyjnej mogli rozwijać kompetencje matematyczno-przyrodnicze i ICT uczniów. Systemowy projekt w ramach Działania 9.4 pozwoliłby objąć wsparciem poprzez jednolitą formułę programową i metodyczną **również nauczycieli przyrody i matematyki szkół podstawowych ze wszystkich gmin (78 wiejskich i 55 wiejsko – miejskich), nieobjętych wsparciem w ramach RPO WD oraz projektu „Szkolenia nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów”.** Niemożliwym jest wykorzystanie zakupionych w ramach RPO WD, pracowni przyrodniczych dla celów szkolenia nauczycieli spoza gmin, w których są osadzone pracownie (trwałość rezultatów projektów z RPO WD, porozumienia SWD z gminami). **Beneficjent systemowy Samorząd Województwa Dolnośląskiego/ Wydział Edukacji i Nauki UMWD poprzez koordynację całości działań w projekcie i realizator części zadań projektu Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu,** gotowy jest poprzez projekt systemowy objąć wsparciem w ramach Działania 9.4. zarówno: nauczycieli szkół podstawowych nie objętych dotychczas wsparciem w gminach, w których osadzono pracownie przyrodnicze, jak również co jest bardzo istotne, rozszerzyć wsparcie o nauczycieli przyrody i matematyki szkół podstawowych oraz nauczycieli szkół gimnazjalnych biologów, matematyków fizyków i chemików z pozostałych gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, którzy w znakomity sposób mogliby rozwijać kompetencje kluczowe uczniów w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i ICT w oparciu o wykorzystanie pracowni przyrodniczych. Konieczny jest zakup w ramach cross-finansingu pracowni jedno stanowiskowej demonstracyjnej (zostałaby umieszczona w DODN we Wrocławiu). Samorząd Województwa Dolnośląskiego z budżetu województwa (poza projektem) zakupi dodatkowo 6 stanowiskową pracownię przyrodniczą (zostanie umieszczona w siedzibie beneficjenta w Filii Legnica). Pozwoli to na systemową, procesualną formułę szkoleń i podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli Dolnego Śląska ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Zakup jedno stanowiskowej pracowni przyrodniczej jest

konieczny, ponieważ nie jest możliwym, przeszkolenie tylko w jednym miejscu **1012** uczestników projektu. Dodatkowym utrudnieniem będzie znaczący wzrost kosztów dojazdów nauczycieli do miejsca szkoleń. W przypadku dwóch pracowni przyrodniczych (Legnica, Wrocław) koszty dojazdów nauczycieli będą optymalne i możliwe do sfinansowania przez nauczycieli. Zakup jednostanowiskowej pracowni przyrodniczej w ramach cross-financingu pozwoliłby również na realizację w ramach trwałości rezultatów projektu polityki edukacyjnej SWD w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w obszarach matematyczno-przyrodniczym i ICT na Dolnym Śląsku. Ww. pracownia przyrodnicza byłaby **Dolnośląskim Centrum Rozwoju Kompetencji Matematyczno-Przyrodniczych Nauczycieli**, w którym po zakończeniu projektu odbywałyby się szkolenia rozszerzające kompetencje nauczycieli zdobyte w projekcie, jak również miejscem podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i ICT przez kolejne grupy zawodowe nauczycieli ze szkół ponadgimnazjalnych. Pracownia 6 – stanowiskowa w DODN Filia w Legnicy, w ramach rezultatów trwałych projektu byłaby **Dolnośląskim Centrum Rozwoju Kompetencji Matematyczno-Przyrodniczych Uczniów**. Nauczyciele ze szkół z 133 gmin, którzy otrzymają wsparcie w projekcie (poza nauczycielami 118 gmin, które posiadają pracownie przyrodnicze) prowadziliby w niej z uczniami, z macierzystych szkół zajęcia pozalekcyjne oparte na innowacyjnych metodach nauczania m. inn. eksperymencie, doświadczeniach. Niezwykle istotnym jest wykorzystanie zakupionej przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach RPO WD w projekcie „Dolnośląska e-szkoła” platformy edukacyjnej Fronter. SWD może udostępnić tę platformę wyłącznie szkołom, dla których jest organem prowadzącym oraz swoim jednostkom organizacyjnym (założenia projektu). DODN realizator części zadań w projekcie jako jednostka organizacyjna UMWD ma pełne prawo do korzystania z platformy dla realizacji m.in. projektów realizowanych w ramach PO KL. Platforma Fronter użytkowana w ramach projektu nie generowałaby kosztów w ramach projektu. Platforma Fronter w systemowym projekcie będzie pełnić następujące zadania: komunikacja z uczestnikami szkoleń; wymiana doświadczeń i dobrych praktyk; środowisko uczenia się – kursy e-learningowe; środowisko tworzenia i publikowania treści edukacyjnego: scenariusze zajęć, projekty edukacyjne, opisy doświadczeń i eksperymentów, portfolio nauczycielskie. Mając na uwadze systemowe myślenie o podnoszeniu kwalifikacji zawodowych kadry nauczycielskiej koniecznym jest tworzenie innowacyjnych, lecz spójnych dla wszystkich nauczycieli Dolnego Śląska (przyrodników i nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych) programów szkoleniowych podnoszących kwalifikacje zawodowe, których realizacja a później transfer w praktykę szkolną i pozalekcyjną pozwoli na stałą wymianę doświadczeń i dobrych praktyk oraz pełne wykorzystanie potencjału technicznego, dydaktycznego, merytorycznego

			<p>uzyskanego ze wsparcia unijnego. Tylko systemowy projekt pozwoli na głębokie zmiany edukacyjne na Dolnym Śląsku. Nauczyciele zdobędą wiedzę i umiejętności, które wzbogacą ich warsztat pracy, a w konsekwencji zmotywują uczniów do pracy badawczej oraz zachęcą ich do podejmowania w przyszłości studiów na kierunkach matematyczno – przyrodniczych i ICT w tym zwiększone zainteresowanie studiami na kierunkach matematyczno-przyrodniczych. Jest to zbieżne ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego. Realizator części zadań w projekcie DODN we Wrocławiu to placówka akredytowana przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty posiadająca Certyfikat ISO 9001:2008, gwarantuje efektywność działań systemowych. Dysponuje profesjonalną kadrą nauczycieli przyrodników, chemików, fizyków, informatyków. Wsparcie w projekcie obejmować będzie m.in. 100 oraz 60 i 40 godzinne kursy w formie szkolenia bezpośredniego i on-line. Rezultatem realizacji projektu będzie otrzymanie certyfikatu uczestnictwa w szkoleniu, którego uzyskanie uzależnione będzie także od przygotowania przez uczestnika szkolenia projektu edukacyjnego, który pozwoli na bezpośrednie wdrożenie kompetencji zdobytych w trakcie szkoleń i wskaże użyteczność zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce szkolnej. Proponowany projekt systemowy pozwoli na pełną komplementarność w ramach RPO WD i POKL oraz rozszerzenie grypy docelowej objętej wsparciem systemowym w całym okresie programowania o kolejną grupę 1012 nauczycieli. Projekt systemowy jest spójny z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym – Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r. Projekt będzie realizowany z wykorzystaniem doświadczenia i dobrych praktyk uprzednio realizowanych projektów systemowych. Doświadczenie beneficjenta i realizatora części zadań DODN ich zasoby kadrowe, sprzętowe, baza uzasadniają realizację projektu w trybie systemowym. Beneficjent posiada odpowiednie doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych ze środków europejskich. Realizator części zadań w projekcie DODN w ciągu ostatnich 5 lat zrealizował projekty unijne o łącznej wartości około 26 mln. PLN. Realizacja projektu w trybie konkursowym nie pozwoli osiągnąć pełnej komplementarności projektów i ograniczy znacznie systemowy rozwój kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych na terenie Dolnego Śląska a także nie obejmie w całości grupy docelowej. Beneficjent dysponuje corocznymi diagnozami potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli Dolnego Śląska, może dzięki temu trafnie i rzetelnie dokonać naboru uczestników projektu.</p>
Okres realizacji projektu	09.2012 – 08.2014		

Kwota planowanych wydatków w projekcie	
w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
270 800 PLN (40 620 PLN)	1 625 200 PLN (243 780 PLN)
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu	
w roku 2012	ogółem w projekcie
<ul style="list-style-type: none"> - 200 (10 grup x 20 osób) przeszkolonych nauczycieli przyrody zatrudnionych w szkołach podstawowych na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego; - 208 (13 grup x 16 osób) przeszkolonych nauczycieli matematyki zatrudnionych w szkołach podstawowych na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego oraz nauczycieli matematyki, biologii, fizyki, chemii zatrudnionych w szkołach gimnazjalnych gmin wiejskich i miejsko-wiejskich województwa dolnośląskiego; - 408 przygotowanych przez nauczycieli projektów edukacyjnych; - 408 certyfikatów potwierdzających ukończenie szkolenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - 1012 (25grupx20 osób) przeszkolonych nauczycieli (w tym: 500 nauczycieli przyrody zatrudnionych w szkołach podstawowych na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego (25 grup x 20 osób) i 512 nauczycieli matematyki zatrudnionych w szkołach podstawowych gmin wiejskich i miejsko-wiejskich oraz nauczycieli matematyki, biologii, fizyki, chemii zatrudnionych w szkołach gimnazjalnych na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego województwa dolnośląskiego (32 grupy x 16 osób) - 1012 przygotowanych przez nauczycieli projektów edukacyjnych - 1012 certyfikatów potwierdzających ukończenie szkolenia, - 1012 nauczycieli nabeździe nowe kompetencje w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i zastosowania technologii informacyjnych w nauczaniu,
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu
	1. Uczestnikami projektu są nauczyciele, którzy nie uzyskali i nie uzyskają wsparcia w ramach projektów realizowanych w Działaniu 9.4 wyłonionych w trybie konkursowym w latach 2008-2011.
	Uzasadnienie: Kryterium ma za zadanie wykluczyć sytuację, w której środki są przeznaczane kilkakrotnie na wsparcie jednego nauczyciela. Uczestnikami projektu mogą zostać wyłącznie nauczyciele, którzy nie uzyskali wsparcia w ramach realizowanych projektów konkursowych w latach 2008-2011. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.
	2. Projekt jest skierowany do nauczycieli (zatrudnionych w szkołach na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego), którzy nie byli objęci wsparciem w ramach projektu systemowego realizowanego przez Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w ramach Działania 9.4 pn. „Szkolenie nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów”.
	Uzasadnienie: Kryterium wprowadzono w celu wsparcia tych nauczycieli, którzy nie byli, objęci projektem systemowym realizowanym przez Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w ramach Działania 9.4. Kryterium umożliwi skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego jak największej liczbie nauczycieli Dolnego Śląska. Obszary wiejskie należy rozumieć zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego. Według GUS, obszarami wiejskimi są tereny położone poza granicami administracyjnymi miast - obszary gmin wiejskich oraz część wiejska (leżąca poza miastem) gminy miejsko - wiejskiej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.
3. Projekt zakłada doskonalenie nauczycieli w krótkich formach trwających co najmniej 40 godzin szkoleniowych – przewidzianych dla każdego uczestnika projektu pojedynczych szkoleniach/kursach podnoszących kwalifikacje (z wyłączeniem studiów podyplomowych, studiów wyższych oraz programów przekwalifikowywania nauczycieli szkolnych, trwających dłużej niż 1 rok).	
Uzasadnienie: W celu umożliwienia jak największej grupie nauczycieli z Dolnego Śląska skorzystanie ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego, Projektodawca przewiduje objęcie wsparciem 1012 nauczycieli	

		zatrudnionych w szkołach na obszarach wiejskich w tym: 500 nauczycieli przyrody ze szkół podstawowych w formie kursów podnoszących kompetencje w zakresie eksperymentu na lekcjach przyrody i ICT w praktyce szkolnej oraz 512 nauczycieli matematyki ze szkół podstawowych oraz nauczycieli biologii, matematyki, fizyki i chemii ze szkół gimnazjalnych w formie 40-, 60- i 100-godzinnych kursów (szkolenia bezpośrednie i on-line) w zakresie rozwijania kompetencji matematyczno-przyrodniczych i ICT w praktyce szkolnej, w tym wykorzystania platformy FRONTER i pracowni przyrodniczej w pracy z uczniami. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.
	4. Grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie nauczyciele zatrudnieni w szkołach na obszarach wiejskich z terenu województwa dolnośląskiego.	
	Uzasadnienie:	Kryterium uwzględnia potrzeby modernizacji szkolnictwa na terenach wiejskich w województwie dolnośląskim oraz dążenie do realizacji celu szczegółowego 4 <i>Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich</i> dla IX Priorytetu PO KL. Obszary wiejskie należy rozumieć zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego. Według GUS, obszarami wiejskimi są tereny położone poza granicami administracyjnymi miast - obszary gmin wiejskich oraz część wiejska (leżąca poza miastem) gminy miejsko - wiejskiej. Projekt obejmie nauczycieli zatrudnionych w szkołach zlokalizowanych na terenach wiejskich Dolnego Śląska nieobjętych dotychczas wsparciem projektu systemowego i projektów konkursowych realizowanych w ramach Działania 9.4. Szkoleniami zostaną objęci nauczyciele przyrody i matematyki ze szkół podstawowych oraz biologii, matematyki, fizyki i chemii z gimnazjów, co efektywnie wpłynie na podniesienie jakości kształcenia w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz ICT na obszarze o utrudnionym dostępie do nowoczesnych metod nauczania. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

KARTA DZIAŁANIA 9.5

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	x	II kw.	III kw.	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty	x					
	Zamknięty						
Planowana alokacja	5 000 000,00 PLN - kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Działania.						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	Oddolne inicjatywy lokalne, obejmujące:						
	1. działania o charakterze szkoleniowym, doradczym oraz animacyjnym, służące zwiększeniu aktywności mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie kształcenia przez całe życie na obszarach wiejskich (1) 2. rozwój dialogu, partnerstwa publiczno - społecznego i współpracy na rzecz rozwoju kształcenia przez całe życie na obszarach wiejskich (2)						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu						
	1. Projekt obejmuje swoim zasięgiem maksymalnie 3 gminy.						
	Uzasadnienie:	Zapewnienie realizowania form wsparcia wyłącznie w skali lokalnej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2			
	2. Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.						
	Uzasadnienie:	Zadaniem kryterium jest umożliwienie realizowania projektów przez większą liczbę projektodawców. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez IOK. Decyduje kolejność rejestracji wpływu wniosku w IOK. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę - osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną - Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2			

		dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski. W przypadku odrzucenia wniosku lub obydwu wniosków na etapie oceny formalnej lub merytorycznej i negatywnego wyniku ewentualnej procedury odwoławczej projektodawca ma prawo do ponownego złożenia kolejnego wniosku/kolejnych dwóch wniosków.		
	3. Okres realizacji projektu nie przekracza 12 miesięcy.			
	Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2
	4. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa dolnośląskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
	Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2
Kryteria strategiczne				
	1. Projektodawca lub jego partnerzy w projekcie formalnie wchodzą lub wchodzi w skład poniższych partnerstw: - Lokalnych Grup Działania, które jako partnerstwa trójsektorowe, składające się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego, powstały w ramach Pilotażowego Programu Leader + realizowanego w Sektorowym Programie Operacyjnym Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 oraz w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, oraz/lub - partnerstw na rzecz rozwoju, realizowanych przez partnerstwa kilku organizacji i instytucji zgodnie z zasadą partnerstwa obowiązującą przy realizacji projektów w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL oraz/lub - partnerstw lokalnych, zawiązanych w ramach działań animacyjnych Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego działających na Dolnym Śląsku. Ponadto projektodawca wykaże, że doświadczenie zdobyte podczas realizacji powyżej wspomnianych partnerstw przyniesie korzyści dla realizacji projektu.		WAGA	10 pkt.
	Uzasadnienie:	Wypracowane narzędzia i dobre praktyki w dziedzinie współpracy lokalnej a także zdobyte doświadczenie we współpracy lokalnej są szczególnie ważne i pomocne w kontekście realizacji projektów wymagających zaangażowania społeczności lokalnych w realizację projektu. Warto kontynuować dobre przedsięwzięcia w przedmiotowym zakresie oraz korzystać z wypracowanych przez nie rezultatów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz w przypadku partnerstw lokalnych, zawiązanych w ramach działań animacyjnych Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego działających na Dolnym Śląsku na podstawie bazy instytucji, które formalnie wchodzą w skład tych	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2

		partnerstw. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.		
	2.	Projekt realizowany w partnerstwie: <ul style="list-style-type: none"> - organizacji pozarządowej jako projektodawcy (lidera) projektu, należącej do sektora organizacji pozarządowych, która w okresie realizacji projektu posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział lub inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu na terenie realizacji projektu oraz - jednostki/-ek samorządu terytorialnego z obszaru województwa dolnośląskiego lub ich jednostki/-ek organizacyjnych jako partnera projektu. 	WAGA	15 pkt.
	Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy trzecim sektorem a samorządami w celu wspólnego rozwiązywania lokalnych problemów w zakresie edukacji. Preferowanie projektów, w których liderem są organizacje pozarządowe posiadające siedzibę, filię, delegaturę, oddział lub inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu na terenie realizacji projektu przyczyni się do zwiększenia ich aktywności. Ponadto wspomniane powyżej organizacje najlepiej znają potrzeby lokalnej społeczności, co jest niezwykle istotne przy realizacji oddolnych inicjatyw lokalnych. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2

KARTA DZIAŁANIA 9.6

Poddziałanie 9.6.1

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	x	III kw.	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty						
	Zamknięty	x					
Planowana alokacja	4 190 000,00 PLN- kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Poddziałania.						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1. kształcenie w formach szkolnych ¹ osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem wykształcenia ogólnego lub kwalifikacji zawodowych (1)						
	2. programy formalnej oceny i potwierdzania odpowiednich efektów uczenia się uzyskanych w sposób pozaformalny i nieformalny, prowadzące do podniesienia poziomu wykształcenia ogólnego lub nabycia kwalifikacji zawodowych (2)						
	3. wsparcie dla szkół dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego (3) ukierunkowane na: <ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie lub dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy (a) - podwyższenie jakości oferty edukacyjnej, tym również uzyskanie akredytacji kuratora oświaty (b) - rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego, w tym również w formie e-learningu (c) 						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu						
	1. Okres realizacji projektu nie przekracza 36 miesięcy.						
	Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)			1	

¹ Kształcenie osób dorosłych w formach szkolnych definiowane jest, jako formy uzyskiwania i uzupełniania formalnego wykształcenia przez osoby dorosłe w szkołach dla dorosłych (z wyłączeniem studiów wyższych), w tym także w szkołach policealnych.

		zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.		
	2. Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.			
Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)		2,3
	3. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa dolnośląskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny na podstawie treści wniosku.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)		1,2,3
Kryteria strategiczne				
	1. Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 50% osoby w wieku od 50 do 64 roku życia oraz wsparcie w ramach projektu zostało dostosowane do specyficznych potrzeb tej grupy docelowej.	WAGA		10 pkt.
Uzasadnienie:	Wsparcie kierowane do osób w wieku powyżej 50 roku życia wpisuje się w ramy rządowego programu „Solidarność pokoleń”. W celu aktywizacji zawodowej osób powyżej 50 roku życia konieczne jest wdrożenie działań służących tworzeniu ścieżek kształcenia ustawicznego oraz doradztwa dostosowanych do specyficznych potrzeb tej grupy. Ponadto w przypadku osób powyżej 50 roku życia istnieją największe bariery psychologiczne w podejmowaniu wysiłków na rzecz podniesienia swoich kwalifikacji. Poprzez dostosowanie projektu do specyficznych potrzeb wymienionej grupy docelowej należy rozumieć między innymi: – dostosowanie zakresu form wsparcia i sposobu prowadzenia zajęć do specyfiki grupy docelowej, – zaangażowanie do projektu kadry posiadającej doświadczenie w pracy ze wskazaną grupą docelową. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)		1,2
	2. Projekt zapewni wykorzystanie co najmniej jednego rezultatu spośród zwalidowanych rezultatów PIW EQUAL, zawartych na stronie http://www.equal.org.pl .	WAGA		10pkt.
Uzasadnienie:	Institucja Pośrednicząca przychyliła się do rekomendacji Instytucji Zarządzającej zawartej w <i>Zaleceniach dla Instytucji Pośredniczących w zakresie formułowania i stosowania szczegółowych kryteriów wyboru projektów</i> . Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)		1,2,3

Podziałanie 9.6.2

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.		II kw.	x	III kw.	IV kw.	
Typ konkursu	Otwarty								
	Zamknięty	x							
Planowana alokacja	18 300 000,00 PLN- kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach								

	Poddziałania.			
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1. szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji w obszarach umiejętności ICT i znajomości języków obcych ¹ (1)			
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu			
	1. Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.			
	Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	2. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa dolnośląskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
	Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny na podstawie treści wniosku.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	3. W przypadku, gdy projekt zakłada organizację szkoleń i kursów językowych, muszą one kończyć się uzyskaniem przez uczestników projektu, w okresie jego realizacji certyfikatu potwierdzającego zdobycie określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego). Weryfikacja poziomu osiągnięć językowych, uzyskanych w wyniku realizacji projektu powinna być przeprowadzona w sposób gwarantujący bezstronność wobec Projektodawcy. Jednocześnie, w wyniku realizacji projektu co najmniej 70% osób objętych wsparciem osiągnie pełen poziom kompetencji językowych, zgodny z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (tj. A, B, C).			
	Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w celu zapewnienia wysokiej, jakości oferowanych szkoleń. Zastosowane kryterium ma umożliwić weryfikację efektów uczenia się - a więc osiągnięcie określonych poziomów znajomości języków obcych. Istnieją, bowiem obiektywne narzędzia pozwalające zbadać poziom kompetencji uczestników projektu po ukończeniu udziału w jego ramach, co umożliwi stawianie określonych wymagań projektodawcom w tym zakresie. Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny na podstawie treści wniosku.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
4. W przypadku realizacji projektu w obszarach umiejętności ICT, zakres wsparcia obejmuje kursy i/lub szkolenia kończące się certyfikatem potwierdzającym zdobycie przez uczestników projektu kompetencji określonych dla różnych poziomów European Computer Driving Licence (ECDL).				
Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w celu zapewnienia wysokiej, jakości oferowanych szkoleń. Zastosowane kryterium ma umożliwić weryfikację efektów uczenia się - a więc osiągnięcie określonych poziomów kompetencji w zakresie posługiwania się technologiami komputerowymi. Istnieją, bowiem obiektywne narzędzia pozwalające zbadać poziom kompetencji uczestników projektu po ukończeniu udziału w jego ramach, co umożliwi stawianie określonych wymagań projektodawcom w tym zakresie. Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny na podstawie treści wniosku.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1	

¹ W przypadku kursów językowych ich organizacja obejmuje moduły 60 godzinne (lub ich wielokrotność) i nauka przebiega w grupach liczących nie więcej niż 12 uczestników.

Kryteria strategiczne			
	<p>1. Grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie osoby należące do jednej i/lub więcej z poniższych grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> osoby, które ukończyły 50 rok życia, osoby powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci, osoby w wykształceniu co najwyżej średnim, osoby niepełnosprawne, osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres ostatnich 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu, <p>a wsparcie udzielane w ramach projektu dostosowane jest do specyficznych potrzeb tej grupy.</p>	WAGA	20 pkt.
	Uzasadnienie:		

Poddziałanie 9.6.3

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	x	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty						
	Zamknięty	x					
Planowana alokacja	<p>2 000 000,00 PLN - kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Poddziałania.</p> <p>Ogólna pula środków przeznaczona na konkurs została podzielona i wyodrębniona, w taki sposób, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> kwota alokacji 1 000 000 PLN przeznaczona na realizację projektu na terenie powiatu górowskiego. kwota alokacji 1 000 000 PLN przeznaczona na realizację projektu na terenie powiatu wrocławskiego. <p>Do dofinansowania w ramach każdej ze wskazanych pul zostanie wybrany tylko jeden projekt.</p> <p>Środki niewykorzystane w ramach konkursu A.1, zostaną przeznaczone na kolejny konkurs, przy czym powtórzenie konkursu jest możliwe wyłącznie dla tej puli środków, w przypadku której nie wyłoniono beneficjenta.</p>						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1. usługi doradcze ¹ dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane uzyskaniem pomocy w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru i znalezienia odpowiedniej oferty edukacyjno – szkoleniowej (1).						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu						
	1. Okres realizacji projektu nie może być krótszy niż 24 miesiące.						
Uzasadnienie:	Ograniczony okres realizacji projektu pozwoli projektodawcom precyzyjnie zaplanować przedsięwzięcia, co wpłynie na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczenie finansowe	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)					1

¹ Minimalny zakres usługi doradczej określi IZ PO KL.

		wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.		
	2. Projektodawca na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie posiada, co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu działalności w obszarze merytorycznym, którego dotyczy projekt (świadczenie usług doradczych).			
	Uzasadnienie:	Realizacja projektów przez projektodawców posiadających doświadczenie z obszaru merytorycznego, którego dot. projekt zapewni wysoką efektywność i skuteczność realizowanych projektów. Dokumenty potwierdzające powyższe, projektodawca będzie obowiązany przedstawić przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	3. Wsparciem w ramach projektu zostanie objętych co najmniej 500 osób.			
	Uzasadnienie:	Zadaniem kryterium jest zapewnienie jak najbardziej efektywnego wykorzystania środków przeznaczonych na konkurs. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	4. Wartość projektu nie przekracza 1 000 000 PLN.			
	Uzasadnienie:	Przyjęcie kryterium pozwoli wydatkować dostępną alokację w sposób optymalny do założonych celów Poddziałania. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	5. Projektodawca składa albo wyłącznie jeden wniosek o dofinansowanie w ramach wyodrębnionej kwoty alokacji dla powiatu górskiego albo wyłącznie jeden wniosek o dofinansowanie w ramach wyodrębnionej kwoty alokacji dla powiatu wrocławskiego.			
	Uzasadnienie:	Kryterium jest wynikiem przyjęcia rozwiązania polegającego na wyłonieniu wyłącznie jednego projektodawcy na jeden powiat, co oznacza, że jeden projektodawca nie może złożyć dwóch różnych projektów w ramach jednej puli. Oznacza to, że projektodawca może złożyć wyłącznie jeden wniosek o dofinansowanie na realizację projektu w ramach jednego powiatu. Umożliwienie potencjalnym beneficjentom złożenia wniosków wyłącznie w ramach jednej z wyodrębnionych pul środków zagwarantuje objęcie projektem opracowanym przez konkretnego wnioskodawcę wyłącznie jednego powiatu. Podejście to zgodne jest z ideą pilotażu, która nie polega na realizacji działań projektowych przez tego samego beneficjenta w obu powiatach. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK). Decyduje kolejność rejestracji wpływu wniosku w IOK. W przypadku złożenia więcej niż jednego wniosku przez jednego projektodawcę - osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną - w ramach jednej z pul IOK odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium dostępu. W przypadku wycofania wniosku o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek w ramach wybranej puli. W przypadku odrzucenia wniosku na etapie oceny formalnej lub merytorycznej i negatywnego wyniku ewentualnej procedury odwoławczej projektodawca ma prawo do ponownego złożenia kolejnego wniosku.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
	6. Dodatkowe kryterium dostępu dla wyodrębnionej puli środków dla powiatu wrocławskiego: Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na			

terenie powiatu wrocławskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie powiatu wrocławskiego lub posiadających biuro projektu na terenie powiatu wrocławskiego jest uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz opisu koperty.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
7. Dodatkowe kryterium dostępu dla wyodrębnionej puli środków dla powiatu wrocławskiego: Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru powiatu wrocławskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one za obszarze powiatu wrocławskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).			
Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w związku pilotażowym uruchomieniem i przetestowaniem usług doradczych dla osób dorosłych. Zgodnie z rekomendacją Instytucji Zarządzającej PO KL koncepcja doradztwa realizowana będzie w formie pilotażu, obejmującego dwa powiaty w województwie. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz opisu koperty.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
8. Dodatkowe kryterium dostępu dla wyodrębnionej puli środków dla powiatu górskiego: Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie powiatu górskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie powiatu górskiego lub posiadających biuro projektu na terenie powiatu górskiego jest uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz opisu koperty.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
9. Dodatkowe kryterium dostępu dla wyodrębnionej puli środków dla powiatu górskiego: Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru powiatu górskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one za obszarze powiatu górskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).			
Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w związku pilotażowym uruchomieniem i przetestowaniem usług doradczych dla osób dorosłych. Zgodnie z rekomendacją Instytucji Zarządzającej PO KL koncepcja doradztwa realizowana będzie w formie pilotażu, obejmującego dwa powiaty w województwie. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz opisu koperty.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
Kryteria strategiczne			
1. Dodatkowe kryterium strategiczne dla wyodrębnionej puli środków dla powiatu wrocławskiego: Projektodawcą jest organizacja pozarządowa, działająca na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873).		WAGA	20 pkt.
Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w związku pilotażowym uruchomieniem i przetestowaniem usług doradczych dla osób dorosłych. Zgodnie z rekomendacją Instytucji Zarządzającej PO KL koncepcja doradztwa realizowana będzie w formie pilotażu, obejmującego dwa powiaty w województwie oraz w odniesieniu do konkretnych typów beneficjentów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz opisu koperty.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
2. Dodatkowe kryterium strategiczne dla wyodrębnionej puli środków dla powiatu górskiego: Projektodawcą jest Instytucją prowadzącą działalność na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty lub uczelnia w rozumieniu Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.		WAGA	20 pkt.

	Uzasadnienie:	Kryterium wprowadzono w związku pilotażowym uruchomieniem i przetestowaniem usług doradczych dla osób dorosłych. Zgodnie z rekomendacją Instytucji Zarządzającej PO KL koncepcja doradztwa realizowana będzie w formie pilotażu, obejmującego dwa powiaty w województwie oraz w odniesieniu do konkretnych typów beneficjentów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu oraz opisu koperty.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1
--	---------------	--	---	---

INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA PRIORYTETU IX

E. PROJEKTY WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ									
E.1 Projekty współpracy ponadnarodowej wdrażane w trybie konkursowym									
Nr Działania / Poddziałania		9.4							
LP. Konkursu	E.1.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	X	III kw.	IV kw.		
Typ konkursu		Otwarty							
Typ konkursu		Zamknięty	x						
Planowana alokacja		4 000 000,00 PLN - kwota alokacji jest uzależniona od dostępności środków finansowych w ramach Działania.							
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu		1. programy przekwalifikowania nauczycieli szkolnych w związku ze zmieniającą się sytuacją demograficzną (niż szkolny) w kierunku kształcenia ustawicznego (osób dorosłych)							
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy		1. Organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)				1,
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy		2. Przygotowanie, tłumaczenia i wydawanie publikacji, opracowań, raportów.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)				1,
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy		3. Adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)				1,
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy		4. Doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)				1,
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy		5. Wypracowanie nowych rozwiązań.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)				1,
Wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej		TAK			Projekty z komponentem ponadnarodowym		TAK		
Szczegółowe kryteria wyboru projektów		Kryteria dostępu							
Szczegółowe kryteria wyboru projektów		1. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa dolnośląskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewnijące uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.							
Szczegółowe kryteria wyboru projektów		Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawców prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest		Stosuje się do typu/ów projektów (nr)				1

		uzasadniona regionalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny na podstawie treści wniosku.		
	2. Projekt zakłada realizację współpracy ponadnarodowej w oparciu o co najmniej model nr 3: - model nr 3 – import, eksport i adaptacja nowych rozwiązań do własnej sytuacji, o którym mowa w Zaleceniach dla Instytucji Pośredniczących i Instytucji Pośredniczących II stopnia w zakresie projektów współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w latach 2007-2013 z czerwca 2009 r.			
	Uzasadnienie:	Kryterium zostało wprowadzone, aby współpraca ponadnarodowa nie sprowadzała się jedynie do zwykłej wymiany informacji i doświadczeń, a skupiała się, co najmniej, na imporcie, eksporcie i adaptacji nowych rozwiązań do własnej sytuacji. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1
Kryteria strategiczne - brak				

G. OPIS MECHANIZMÓW ZAPEWNIAJĄCYCH KOMPLEMENTARNOŚĆ DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W PRIORYTECIE FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EFS Z DZIAŁANAMI WSPÓLFINANSOWANYMI PRZEZ INNE ŚRODKI WSPÓLNOTOWE

Komplementarność w ramach Priorytetu IX PO KL w województwie dolnośląskim zostanie zapewniona poprzez pakiet spójnych przedsięwzięć, realizowanych na skalę regionalną, obejmujących zarówno inwestycje w kapitał ludzki w ramach PO KL, jak i w odpowiednią infrastrukturę w ramach RPO.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego przygotował kilka komplementarnych przedsięwzięć obejmujących jednocześnie wdrażanie indywidualnych projektów infrastrukturalnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego, polegających na dostarczeniu dolnośląskim szkołom niezbędnego wyposażenia oraz dotyczące wsparcia szkół oraz dotyczące szkolenia nauczycieli (Działanie 9.4 PO KL). Realizacja projektu systemowego w ramach Działania 9.4 przez Województwo Dolnośląskie, Wydział Edukacji i Nauki UMWD, stanowi gwarancję komplementarności działań „miękkich” (EFS) z „twardymi” (EFRR). Komplementarne projekty obejmujące indywidualne projekty wprowadzone na listę indykatywną RPO oraz projekty systemowe w ramach Działania 9.4 PO KL pozwolą osiągnąć cele edukacyjne *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*.

Ponadto w zakresie szkolnictwa zawodowego Samorząd Województwa Dolnośląskiego we współpracy ze wszystkimi powiatami przygotował program modernizacji kształcenia zawodowego w regionie realizujący cele i priorytety *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*. Projekt systemowy zakłada wdrożenie programów rozwojowych w 250 dolnośląskich szkołach prowadzących kształcenie zawodowe. W projekcie wsparciem objęto 7 branż (turystyczna, mechaniczna, budowlana, informatyczna, elektryczno-energetyczna, mechatroniczno-elektryczna oraz samochodowa), jednak mając na uwadze dynamicznie zmieniający się rynek pracy beneficjent rozszerzył projekt o kolejnych 7 branż.

Projekt systemowy w ramach Działania 9.2 PO KL obejmujący realizację programów rozwojowych we wszystkich dolnośląskich szkołach i placówkach kształcących w 14 branżach jest komplementarny do projektu inwestycyjnego (RPO) i pozwoli w optymalny sposób wykorzystać potencjał zmodernizowanej bazy szkoleniowej.

W celu zapewnienia komplementarności w projektach konkursowych w Poddziałaniu 9.1.1 wprowadzono dodatkowe kryterium strategiczne premiujące projekty komplementarne do inwestycji finansowanych z źródeł wspólnotowych innych niż Europejski Fundusz Społeczny.

W celu zapewnienia komplementarności wsparcia EFS z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, Instytucja Pośrednicząca przewidziała w *Planie działania na rok 2012 kryterium strategiczne w ramach Działania 9.5*, dzięki któremu premię punktową otrzymają projekty realizowane przez podmioty wchodzące w skład Lokalnych Grup Działania. Lokalne Grupy Działania (LGD) tworzone w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 mają na celu zaktywizowanie społeczności wiejskiej w celu zdefiniowania problemów miejscowych społeczności i określenia sposobów ich rozwiązania. Jednym z elementów realizowanym przez LGD jest opracowanie przez miejscową społeczność wiejską lokalnej strategii rozwoju (LSR), która służy jako podstawa do realizacji innowacyjnych projektów łączących zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe, historyczne, itp. Jednym z mechanizmów realizacji ww. strategii mogą być projekty realizowane w ramach Działania 9.5 PO KL, umożliwiające zaspokojenie potrzeb lokalnych społeczności z zakresu aktywizacji edukacyjnej mieszkańców obszarów wiejskich, poprawy zdolności do zatrudnienia oraz rozwoju usług aktywizacyjnych, szkoleń lub też rozwoju dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i innych form współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich. Ponadto w celu zapewnienia komplementarności z Inicjatywą Wspólnotową EQUAL Instytucja Pośrednicząca przewidziała w *Planie działania na rok 2012 kryterium strategiczne w ramach Poddziałaniu 9.6.1*, w którym sugeruje wykorzystanie rezultatów projektów realizowanych w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.

Kolejnym mechanizmem systemowym zapewniającym koordynację i komplementarność procesu wdrażania Priorytetów PO KL z działaniami realizowanymi w ramach RPO dla Województwa Dolnośląskiego jest Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Dolnośląskiego. Skład Podkomitetu jest ustalany zgodnie z zasadą partnerstwa. W jego pracach biorą udział przedstawiciele 3 stron: rządowej, samorządowej oraz partnerów społeczno gospodarczych. Komplementarność z działaniami regionalnymi współfinansowanymi z EFRR jest zachowana przez udział Dyrektora Departamentu Regionalnego Programu Operacyjnego UMWD, przedstawiciela Instytucji Zarządzającej RPO Województwa Dolnośląskiego, w posiedzeniach PKM PO KL, podczas których m.in. rozpatrywane są i rekomendowane Komitetowi Monitorującemu PO KL szczegółowe kryteria wyboru projektów w ramach Priorytetów PO KL.

Ponadto mechanizmem systemowym zapewniającym koordynację i komplementarność procesu wdrażania Priorytetów PO KL z działaniami realizowanymi w ramach RPO dla Województwa Dolnośląskiego jest Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Dolnośląskiego. Skład Podkomitetu jest ustalany zgodnie z zasadą partnerstwa. W jego pracach biorą udział przedstawiciele 3 stron: rządowej, samorządowej oraz partnerów społeczno gospodarczych. Komplementarność z działaniami regionalnymi współfinansowanymi z EFRR jest zachowana przez udział Dyrektora Departamentu Regionalnego Programu Operacyjnego UMWD, przedstawiciela Instytucji Zarządzającej RPO Województwa Dolnośląskiego, w posiedzeniach PKM PO KL, podczas których m.in. rozpatrywane są i rekomendowane Komitetowi Monitorującemu PO KL szczegółowe kryteria wyboru projektów w ramach Priorytetów PO KL.

Ponadto przedstawiciel Instytucji Pośredniczącej jest członkiem podgrupy ds. koordynacji i komplementarności interwencji współfinansowanych w latach 2007-2013 z poszczególnych funduszy strukturalnych i funduszu spójności, która działa w

ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i koordynuje komplementarność działań realizowanych w województwie dolnośląskim w ramach funduszy strukturalnych i funduszu spójności. Wspomniana podgrupa funkcjonuje w ramach grupy roboczej ds. koordynacji i komplementarności przy Komitecie Koordynacyjnym NSRO 2007-2013, która zajmuje się koordynacją komplementarności wsparcia udzielanego w ramach programów operacyjnych 2007-2013

H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych

Nazwa wskaźnika	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2012 r	Wartość docelowa wskaźnika	Planowany stopień realizacji wskaźnika
PRIORYTET IX			
Cel szczegółowy 1. Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi			
Wskaźniki produktu			
Liczba ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Działania	290	290	100,00%
Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach Działania	1 255	10 240	12,26%
Liczba oddolnych inicjatyw społecznych podejmowanych w ramach Działania	460	517	88,97%
Wskaźniki rezultatu			
Odsetek dzieci w wieku 3 – 5 lat uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej w ramach Priorytetu na obszarach wiejskich w stosunku do ogólnej liczby dzieci w tej grupie	18,74%	20%	n/d
Odsetek osób w wieku 25-64 lat, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu w stosunku do całkowitej liczby osób w tej grupie wiekowej	0,07%	1,00%	n/d
Cel szczegółowy 2. Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarach wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)			
Cel szczegółowy 3. Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego			
Cel szczegółowy 4. Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich			
<i>Inne wskaźniki produktu określone przez Instytucję Pośredniczącą</i>	brak	brak	
<i>Inne wskaźniki rezultatu określone przez Instytucję Pośredniczącą</i>	brak	brak	n/d

H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych

Nazwa wskaźnika	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2012 r	Wartość docelowa wskaźnika	Planowany stopień realizacji wskaźnika
PRIORYTET IX			
Cel szczegółowy 1. Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi			
Cel szczegółowy 2. Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarach wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)			
Wskaźniki produktu			
Liczba szkół podstawowych, które zrealizowały projekty dotyczące indywidualizacji nauczania	628	628	100,00%
Liczba szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu, w podziale na:	846	876	96,58%
a) obszary miejskie	395	395	100,00%
b) obszary wiejskie	451	481	93,76%
Wskaźniki rezultatu			
Odsetek szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu, w podziale na:	55,51%	60%	n/d
a) obszary miejskie	41,84%	42%	n/d
b) obszary wiejskie	77,76%	80%	n/d
Odsetek szkół podstawowych, które zrealizowały projekty dot. indywidualizacji nauczania	79,45%	70%	n/d
Cel szczegółowy 3. Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego			
Cel szczegółowy 4. Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich			
Inne wskaźniki produktu określone przez Instytucję Pośredniczącą	brak	brak	
Inne wskaźniki rezultatu określone przez Instytucję Pośredniczącą	brak	brak	n/d

H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych

Nazwa wskaźnika	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2012 r	Wartość docelowa wskaźnika	Planowany stopień realizacji wskaźnika
PRIORYTET IX			
Cel szczegółowy 1. Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi			
Cel szczegółowy 2. Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarach wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)			
Cel szczegółowy 3. Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego			
Wskaźniki produktu			
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe	295	223	132,29%
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych	261	167	156,29%
Wskaźniki rezultatu			
Odsetek szkół prowadzących kształcenie zawodowe, które wdrożyły programy rozwojowe w relacji do wszystkich szkół tego typu	88,06%	50,00%	n/d
Odsetek szkół prowadzących kształcenie zawodowe, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych, w relacji do wszystkich szkół tego typu	77,91%	38,00%	n/d
Liczba uczniów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, którzy zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach Priorytetu	7 300	21 649	33,72%
Cel szczegółowy 4. Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich			
Inne wskaźniki produktu określone przez Instytucję Pośredniczącą	brak	brak	
Inne wskaźniki rezultatu określone przez Instytucję Pośredniczącą	brak	brak	n/d

H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych

Nazwa wskaźnika	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2012 r	Wartość docelowa wskaźnika	Planowany stopień realizacji wskaźnika
PRIORYTET IX			
Cel szczegółowy 1. Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi			
Cel szczegółowy 2. Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarach wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)			
Cel szczegółowy 3. Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego			
Cel szczegółowy 4. Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich			
Wskaźniki produktu			
Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach	4400	5 542	79,39%
a) nauczyciele na obszarach wiejskich	815	3 754	21,71%
b) nauczyciele kształcenia zawodowego	530	530	100,00%
Wskaźniki rezultatu			
Odsetek nauczycieli, którzy podnieśli swoje kompetencje w wyniku doskonalenia zawodowego w krótkich formach w relacji do ogólnej liczby nauczycieli, w tym:	9,65%	11%	n/d
a) nauczyciele na obszarach wiejskich	8,85%	33%	n/d
b) nauczyciele kształcenia zawodowego	12,02%	8%	n/d
Inne wskaźniki produktu określone przez Instytucję Pośredniczącą	brak	brak	
Inne wskaźniki rezultatu określone przez Instytucję Pośredniczącą	brak	brak	n/d

I. KONTRAKTACJA I WYDATKI W PODZIALE NA DZIAŁANIA I PODDZIAŁANIA
(wyłącznie kwoty środków publicznych)

2012 r.	Kontraktacja 2012 r.	Kontraktacja narastająco (w tym 2012 r.)	Wydatki 2012 r.					Wydatki 2013-2015 wynikające z kontraktacji narastająco	Wartość wydatków w zatwierdzonych wnioskach o płatność w 2012 r.
			Ogółem publiczne	Budżet państwa	Budżet JST	Fundusz Pracy	PFRON		
1.	2.	3.	4.=5+6+7+8	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Działanie 9.1	61 600 000,00	256 049 088	60 636 248,00	59 666 576,00	969 672,00	0,00	0,00	57 222 149,94	33 417 645,05
Poddziałanie 9.1.1	34 000 000,00	85 334 942	17 854 221,00	16 985 871,00	868 350,00	0,00	0,00	39 756 820,75	8 872 088,71
Poddziałanie 9.1.2	27 600 000,00	162 662 398	41 319 529,00	41 240 143,00	79 386,00	0,00	0,00	14 489 656,98	23 083 058,34
Poddziałanie 9.1.3	0,00	8 051 749	1 462 498,00	1 440 562,00	21 936,00	0,00	0,00	2 975 672,20	1 462 498,00
Działanie 9.2	0,00	138 542 107	35 599 784,00	30 259 816,00	5 339 968,00	0,00	0,00	44 265 614,50	35 599 784,00
Działanie 9.3	0,00	20 846 885	4 682 593,00	4 682 593,00	0,00	0,00	0,00	13 640 072,65	10 027 320,90
Działanie 9.4	12 300 000,00	36 226 814	3 702 149,00	3 391 529,00	310 620,00	0,00	0,00	11 627 353,87	4 912 984,00
Działanie 9.5	5 000 000,00	25 686 645	5 350 000,00	5 350 000,00	0,00	0,00	0,00	7 261 082,97	6 750 000,00
Działanie 9.6	24 490 000,00	24 490 000	10 108 814,00	10 108 814,00	0,00	0,00	0,00	14 381 186,00	1 224 500,00
Poddziałanie 9.6.1	4 190 000,00	4 190 000	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	2 690 000,00	259 500,00
Poddziałanie 9.6.2	18 300 000,00	18 300 000	8 208 914,00	8 208 914,00	0,00	0,00	0,00	10 091 086,00	915 000,00
Poddziałanie 9.6.3	2 000 000,00	2 000 000	399 900,00	399 900,00	0,00	0,00	0,00	1 600 100,00	50 000,00
RAZEM PRIORYTET IX	103 390 000,00	501 841 538	120 079 588,00	113 459 328,00	6 620 260,00	0,00	0,00	148 397 459,93	91 932 233,95
w tym projekty innowacyjne	0,00	4 035 195	1 008 798,75					3 026 396,25	201 759,75
w tym projekty współpracy ponadnarodowej	4 000 000,00	7 371 295	1 842 823,75					5 528 471,25	368 564,75

PODPIS OSOBY UPOWAŻNIONEJ DO PODEJMOWANIA DECYZJI W ZAKRESIE PLANU DZIAŁANIA

Miejscowość, data

Pieczęć i
podpis osoby
upoważnionej